

ذوق لطیف ایرانی

دفتر سوم: خاطرات خوشمزه

www.ketab.ir

کتاب دانشجو علی ابوالحسنی (منذر)

ذوق لطیف ایرانی

دفتر سوم: خاطرات خوشمزه

علی ابوالحسنی (منذر)

ناشر: انتشارات کانون اندیشه جوان

چاپ اول: ۱۳۹۳

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

طراح جلد: سید ایمان نوری نجفی

چاپ و صحافی: چاپ مجاب

کانون اندیشه جوان

سرشناسه: ابوالحسنی، علی، ۱۳۳۴-۱۳۹۰.

عنوان و نام پدیدآور: ذوق لطیف ایرانی، علی ابوالحسنی (منذر).

مشخصات نشر: تهران: کانون اندیشه جوان، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: ۳۵۶ ص.

ج ۱: ۶۰۰۰۰ ریال: شابک: 978-600-159-113-6

ج ۲: ۸۰۰۰۰ ریال: شابک: 978-600-159-114-3

ج ۳: ۱۵۰۰۰۰ ریال: شابک: 978-600-159-136-5

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا.

مندرجات: ج ۱: پیش‌برده، ج ۲: لیخند علما، ج ۳: خاطرات خوشمزه.

موضوع: مطالب گوناگون.

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۱ ۱۳۹۱/۲۲۷/۱۲۷ AC

رده‌بندی دیویی: فا/۸۹۱.

شماره کتابشناسی ملی: ۳۰۰۵۹۹۳

تهران: تقاطع بزرگراه شهید مدرس و خیابان شهید بهشتی، پلاک ۵۶

تلفن: ۸۷۳۰۴۴۶ - ۸۵۰۴۰۲

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

پیشگفتار	۹
مقدمه	۱۱

۱۳ تک‌مضرب‌های آخوندی، و ابداع الفاظ و معانی نو

۱۸ اعوذ بالله من الشیطان الرجیم! ۱۸ آخوند، حتی تو هم! ۱۹ الهی، تا آخر عمر زنده باشی! ۲۰ الهاشمی اولی! ۲۱ بی‌سوات! ۲۲ اذا فَصَدَ العالم...! ۲۳ تعلق به جانان! ۲۴ إِنَّ الْبَقَرَ تَشَابَهَ عَلَيْنَا! ۲۵ إِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً! ۲۶ فیجی نیست، فیجی است! ۲۸ مُسَاكِنَه! ۳۰ تفسیر نمونه! ۳۳ از پیشه‌وری تا تیشه‌وری و ریشه‌وری! ۳۵ صغیر و اصغرا! ۳۷ أَشْهَدُ أَنَّ الْأَرَاءَ يُعَوِّضُونَ! ۳۹ تلمیحات جالب! ۴۰ كُلُّ إِلَى ذَاكَ الْجَمَالِ يُشِيرُ! ۴۲ علم بهتر است یا ثروت؟! ۴۹ ما در زمان پیری و کهولت روزگار به دنیا آمده‌ایم!

۵۳ آزمون‌ها و تربیت‌های سازنده

۱ ۵۳ صاحب عروه و طلاب دنیا دوست! ۲ ۵۷ بحر العلوم و ملای پارسای تراق! ۳ ۶۰ پدر، فرزند طلبه‌اش را آزمایش می‌کند.

۶۵ علما و دانش کلان دینی

۱ ۶۵ حاج آقا حسین بروجردی! ۲ ۷۴ حاج میرزا عبدالله آقا مجتهدی! ۷۸ ۳. شهید حاج شیخ فضل‌الله نوری! ۴ ۸۱ حاج امام جمعه خویی!

۸۵ ادیبانی مسلط‌تر از خود آعراب بر ادبیات عرب!

۱ ۸۵ حاج میرزا ابوالفضل تهرانی! ۲ ۸۹ میرزا حسن موسوی بجنوردی! ۹۶ نکته! ۳ ۱۰۰ ادیب پیشاوری!

مناظرات و احتجاجات جالب علمای شیعه (بخش اول)	۱۱۵
۱۱۵ مقدمه. ۱۲۲ مناظره دانشمندان شیعه با مسیحیان. ۱۲۵. علامه محمدجواد بلاغی. ۱۳۱. ۲. علامه محمدتقی جعفری. ۱۴۲ از مناظره تا مباحثه.	
مناظرات و احتجاجات جالب علمای شیعه (بخش دوم)	۱۴۵
۱۴۵ مناظره با سران وهابیت در حجاز.	
مناظرات و احتجاجات جالب علمای شیعه (بخش سوم)	۱۵۵
۱۵۵ بحث و گفت و گو با علمای اهل سنت. ۱۵۹. ۱. محقق بحر العلوم. ۱۶۳. ۲. آقا نجفی مرعشی.	
علماء و پاسخ کوبیده به ارباب قدرت	۱۷۵
دست رد به سینه عمال استعمار	۱۹۹
۱. ۲۰۱. آقا نجفی اصفهانی. ۲۰۷. ۲. شهید سید حسن مدرس. ۲۰۹. ۳. حاج سید رضا فیروزآبادی.	
چهار فقیه غیور!	۲۱۳
چند روحانی طنزپرداز	۲۲۳
۱. ۲۲۳. شیخ شیپور. ۲۲۹. ۲. شیخ حسین سوری. ۲۳۵. ۳. شیخ هبة الله زنجانى. ۲۴۱-۳. دکان باز کردن در بازار، سرمایه فراوان می خواهد! ۲۴۲. ۲-۳. من کنبر البراءتم! ۲۴۳-۳. صورت دخل و خرج منزل! ۲۴۳. ۴. سید صمصام اصفهانی.	
عالمان ادیب و شاعر	۲۴۹
۱. ۲۵۳. نمونه ای از «نثر» عالمان شیعه. ۲۵۵-۱. ۱-۲. نامه اول. ۲۵۷. ۱-۲. نامه دوم. ۲۶۲. ۲. نمونه هایی از «شعر» عالمان شیعه. ۲۶۵-۱. ۲. چکامه های توحیدی و عرفانی. ۲۶۸-۲. ۲. چکامه های ولایی. ۲۸۶-۳. ۲. چکامه های فرهنگی و اجتماعی.	

بدیه‌گویی و بدیه‌سرایی علما	۲۹۳
۱. ۲۹۳. حاج شیخ محمدرضا نجفی اصفهانی. ۲۹۹. سید عبدالله داعی	
دزفولی. ۳۰۲. حاج محمد ابراهیم کلباسی. ۳۰۳. حاج شیخ عبدالسلام	
تربتی. ۳۰۵. از «طول» تاریخ تا «عرض» آن! ۳۰۶. همه مسلمان‌ها افغانی‌اند!	
۳۰۷. آرکستر شبانه! ۳۰۹. ماعران زبردست! ۳۰۹. قافیه چو دیر آید!	

خُمت از می کربلا پر شده است!	۳۱۱
------------------------------	-----

کتابنامه	۳۱۵
----------	-----

فهرست آیات	۳۲۹
------------	-----

فهرست روایات	۳۳۱
--------------	-----

نمایه	۳۳۳
-------	-----

پیشگفتار

بینش‌ها و اندیشه‌ها، نگاه‌ها و درک‌ها، آن‌گاه مسیری متعالی خواهند داشت که از سرچشمه‌های زلال، سالم و مطمئنی برخوردار گردند. بسترسازی برای ورود به این مسیر متعالی و پاسخ‌گویی به نیازهای فکری و فرهنگی در جامعه جوان ایران اسلامی در گرو شناخت واقعیت‌های جامعه و نیز درک آموزه‌های دین مبین اسلام به‌عنوان اساسی‌ترین مؤلفه فرهنگ ایرانی است. توجه به همین حقایق راهبردی زمینه شکل‌گیری «مرکز پژوهش‌های جوان» را ایجاد نموده است. اهداف این مجموعه تولید آثار مکتوب مطلوب و مورد نیاز مخاطبان جوان، تأمین پشتوانه تخصصی فعالیت‌های فکری و فرهنگی و نیز توسعه ظرفیت درخورد برای شناسایی پژوهشگران و فرهیختگان فعال در عرصه مسائل جوانان و عرضه آثار آنان است. فعالیت‌های علمی این مرکز که ذیل «پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی» است، در قالب پنج گروه علمی «بینش و اندیشه اسلامی»، «مطالعات فرهنگی و اجتماعی»، «نظام‌ها و مطالعات انقلاب اسلامی»، «اخلاق و تربیت» و «ادب و هنر» انجام می‌پذیرد.

گروه «ادب و هنر» مرکز پژوهش‌های جوان ضمن پایبندی به ارزش‌های والای دین مبین اسلام و تلاش در جهت همسویی با گفتمان انقلاب

اسلامی، پاسخ‌گویی به نیازهای فکری و معرفتی جوان امروز را در زمینه‌های ادبی و هنری، رسالت خویش دانسته و در این مسیر گام می‌نهد.

کتاب حاضر که استاد مرحوم حجت‌الاسلام والمسلمین علی ابوالحسنی (منذر) آن را به رشته تحریر درآورده‌اند، عنوانی از مجموعه «ذوق لطیف ایرانی» است. در این مجموعه، نویسنده ارجمند که سالیان زیادی را صرف پژوهش نموده و آثار ارزشمندی را به جهان علم و دانش عرضه داشته است، کوشیده است از لایه‌لای صفحات تاریخ و فرهنگ ایران‌زمین با نگاه تیزبین خود سطرهایی را برگزیند که نمایانگر بخشی از ذوق مردمی است که ظرافت اندیشه و لطافت روح، بارزترین ویژگی آنان است. باید خاطر نشان کرد که مجموعه «ذوق لطیف ایرانی» صرفاً برای تفنن خواننده و چیزی از سنخ «بخوانیم و بخندیم» یا «گوناگون» نیست؛ بلکه می‌کوشد در قالب طرح مطالب شیرین و جذاب، جلوه‌های گوناگون ذوق و هنر مردم این سرزمین را در شئون و عرصه‌های مختلف نشان دهد. نگارش این کتاب در زمان حیات حجت‌الاسلام والمسلمین (منذر) صورت گرفته و امور آماده‌سازی و انتشار آن پس از فوت ایشان انجام شده است.

این گروه ضمن تجلیل از قلم محقق ارجمند، آمادگی خود را برای دریافت پیشنهادهای شما خواننده گرامی اعلام می‌دارد.

گروه ادب و هنر

مرکز پژوهش‌های جوان

مقدمه

در جلد نخست این دفتر که به «شوخی‌ها، طنزها، حاضرجوابی‌ها و نکته‌گیری‌های حکیمانه علما و طلاب دینی» اختصاص دارد، از امور زیر به‌عنوان شئون و مقاماتی یاد شد که علمای دین در جامعه اسلامی به‌عهده دارند و مردم نیز آنها را به‌عنوان متصدی شایسته این امور شناخته و پذیرفته‌اند:

۱. تدریس و تدرّس علوم دینی، و تصنیف کتاب‌ها و رسائل گوناگون علمی درباره آنها؛

۲. صدور فتوا و پاسخ‌گویی (به‌نحو مکتوب یا شفاهی) به سؤالات شرعی مردم، و نگارش «رساله عملیه» (توضیح المسائل)؛

۳. برگزاری نماز جمعه و جماعت، و اجرای حدود و احکام دینی در اجتماع؛

۴. قضاوت و داوری میان مردم بر پایه موازین و احکام شرع؛

۵. وعظ و خطابه مبنی بر تشریح مسائل و احکام شرعی (مندرج در رساله‌های عملیه) و ترویج و تبیین معارف دینی.

در مجلد پیشین، به مواردی از ذوق‌ورزی‌ها، لطیفه‌پردازی‌ها،

حاضر جوابی‌ها و هنرمندی‌های عالمان و طلاب علوم دینی در عرصه‌های گوناگون اشاره کردیم؛ حال در ادامه بحث، به ذکر نمونه‌هایی دیگر از هنرنمایی‌ها و حاضر جوابی‌های حکیمانه و استادانه علما در موارد مختلف، از آن جمله: تک‌مضرب‌ها و تلمیحات و بازی‌های هنرمندانه آنان با الفاظ، می‌پردازیم و سخن را نیز از همین نکته آغاز می‌کنیم.

علی ابوالحسنی (منذر)